

Uoči udaje devojka je od svekrve dobijala podložak cop i maramu. Cop je češalj u obliku luka izrađen od volovskog roga, rožine, s povećim zupcima na koji je pričvršćen manji jastučić impregniran kartonom i ispunjen vunom kako bi se za njega iglama mogla pričvrstiti marama. Udata žena oglavljuje je uređivala na poseban način. Kosa se sredinom glave raščešljala na razdeljak, uplela u pletenice koje su se na potiljku kružno omotale i začesljale u frizuru punđu. Zatim se u kosu na temenu iznad punđe stavio češalj cop. Glava bi se zatim povezala manjom maramom u obliku trougla, čvrsto stegnula i pričvrstila metalnim iglicama, čiodama, za jastučić na češlju. Preko ovako složenog podloška polagala se gornja veća marama četvrtastog oblika dijagonalno presavijena u trougao. Krajevi marame prebacili bi se prema nazad prekrivajući uši do polovine, a zatim se preko zadnjeg kraja vezali u čvor. Marama je morala da bude jako uštrkana kako bi čoškovi nakon vezivanja ostali u vodoravnom položaju. Na isti način sređivale su se i starčevačke Nemice. Kako su u istoj crkvi Hrvatice stajale na levoj strani, a Nemice na desnoj, prve su isticale levi čošak marame, a druge desni. Dok su u upotrebi bile pamučne marame, štirkanje nije bilo problem. Lagane svilene i satenske marame bilo je teško impregnirati. Žene su krajeve marame potapale u vodu s razmućenim šećerom, a zatim ih peglale preko maramice natopljene vodom. Ako ni to ne bi pomoglo, u svaki od čoškova stavljale su guščija pera. Devojke su čeoni deo kose kovrdžale, kolmovale, slagale u talase, ili nosile frizuru na šiške. Da bi frizura bila trajnija i lepša, kosu su kvasile ušećerenom vodom.

Bogatije žene nosile su oko vrata nizove dukata na lančiću, dok su manje imućne nosile nizove ogrlica od staklenih, ili bisernih zrna, granate. Na ogrlicu se sa leve ili desne strane ispod vrata vezivala jednobojna satenska traka vezana u mašnu. Boja mašne bila je usklađena sa bojom suknje i bluze. Ako je devojka ili žena nosila tri dukata oko vrata, smatralo se da je iz bogate kuće. Ako je žena imala samo jedan dukat, nosila ga je oko vrata okačenog o štrikanu traku. Nosila se i uska plišana somotska crna crna traka vezana oko vrata.

Muška svečana odeća

Svečana muška košulja bila je od tankog misira, svilenog belog usnivanog platna, koje su žene same tkale. Na takvu svečanu košulju mladići i mladi ljudi stavljali su poprsje, gruda, poseban dodatak koji se izrađivao od ripsa ili satena i ukrašavao zlatovezom. Početkom 20. veka i pojavom fabričkih materijala, mlađi svet u Starčevu počinje da nosi košulje od uzorkovanog ili jednobojnog pliša, koje su na grudnom delu bile ukrašene dugmadima, čipkama i trakama, bortnama. U tome su prednjačili Nemci, pa je kod starčevačkih Hrvata postojala podrugljiva uzrečica: "Švabe su se kitile k'o krava na Vendelin". Preko košulje nosio se prsluk ("prusluk"), ukrašen metalnim posrebrenim malim dugmadima ili većim praporcima. Izrađivao se od ravnog, ili drukovanog pliša s utisnutim uzorkom svile, satena, ili štofa, zavisno od materijala od kojeg je bilo šiveno odelo. Nije bio redak slučaj da se prsluk ukrasi mašinskim vezom, proštepom. Preko košulje i prsluka nosio se jankel, kaput od sukna ili debljeg štofa zanatske izrade." (nastaviće se)